

VERSLAG VAN DE WATERVOGELTELLING OP DE PLASSEN
IN MIDDEN- EN ZUIDOOST BRABANT

8 november 1980.

Rond het weekend van 8 en 9 november werd in Midden- en Zuidoost Brabant de derde plassentelling van nu al het vierde jaar gehouden waarbij zo'n 18 tellers het veld ingingen. Helaas was het op de teldag nogal mistig zodat de telling voor een aantal trajekten voor korte tijd moest worden uitgesteld. Wel verdween deze mist later op de dag grotendeels om laat in de middag weer terug te keren. Ook op zondag was het aanvankelijk nogal nevelig maar gelukkig verdween ook deze nevel om tegen de middag plaats te maken voor een schraal zonnetje. Opgemerkt moet worden dat de telresultaten nauwelijks of niet door de aanwezige mist zullen zijn beïnvloed omdat in de meeste gevallen pas geteld werd toen de mist was verdwenen.

Verder stond er in het weekend een zwakke zuid tot zuidoosten wind met temp. van -2°C 's-nachts tot $+2^{\circ}\text{C}$ overdag. Wel hadden we tijdens de telling al een vorstperiode van een week achter de rug met matige vorst 's-nachts tot $+ -8^{\circ}\text{C}$. Ook was er (zeer) plaatselijk al wat lichte sneeuw gevallen die echter niet van belang was. Door deze weersomstandigheden waren er nog vele kleine vennen met een laagje ijs bedekt, plaatselijk zelfs zo dik dat er nog net op geschatst kon worden.

Aangezien er nog steeds te weinig neerslag is gevallen voor de tijd van het jaar is de waterstand in een aantal plassen en vennen nog te laag; voor de meeste plassen en vennen wordt echter een normale waterstand opgegeven, gedeeltelijk nog het gevolg van de koele en natte zomer van 1980.

De trajekten 3,5,6,9 + 11 t/m 14 en 16 werden op 8 november geteld; trajekt 4, 7,8, 10 en 15 werden geteld op zondag 9 november terwijl de trajekten 1 en 2 op resp. 12 en 11 november werden geteld.

Tot slot moet worden opgemerkt dat van trajekt 2 helaas alleen de Ijzeren Man te Vught werd geteld en trajekt 17 helemaal niet. Bij een vergelijking van de novembertellingen moet hier terdege rekening mee gehouden worden omdat met name trajekt 2 voor diverse soorten watervogels erg belangrijk blijkt te zijn. Hoewel er al vele malen op is gewezen hoe belangrijk het is om alle trajekten te tellen i.v.m. betrouwbare vergelijkingen blijkt het toch moeilijk te zijn om iedereen hiervan te overtuigen. Gelukkig echter zijn de meesten van ons zich hiervan wel bewust zodat deze novembertelling toch nog een leuke telling is geworden.

Medewerkers:

De volgende personen verleenden hun medewerking aan deze telling: H.Sierdsema (1,3,6) en S.Staps(1), A.v.Poppel (2 ged.+7+15), L.Hilgers (4), F.v.Avendonk en N.Hilgers (5), R.Vereijken (6), L.Peeters (8), J.v.d.Winden en F.Neyts (9), T.Heijnen en J.v.Lith (10), P.Voorn (11), R.Bouwman (12), W.v.d.Voort en P.Wouters (13), R.Aarts (14) en M.v.Deursen (16).

Resultaten:

Aangezien traject 2 niet geteld werd vielen de aantallen van diverse soorten watervogels enigszins tegen, in vergelijking met voorgaande jaren. Deze soorten zijn met name fuut, dodaars, kuifeend, tafeleend, waterhoen en meerkoet. Op de doars na werd van deze soorten zelfs het kleinste aantal van 4 teljaren bereikt. De lage aantallen van deze en enkele andere soorten zullen echter voor een deel ook veroorzaakt zijn door de winterse weersomstandigheden die aan de telling vooraf gingen. Om een indruk te krijgen van wat er mogelijk gemist werd door het niet tellen van traject 2 kunnen we het gemiddelde nemen van de drie vooraf gaande novembertellingen; aangezien het slechts een gemiddelde is worden deze aantallen uiteraard niet in het totaal opgenomen. We zien dan bij de fuut een gemiddelde van 20 ex. dodaars 7 ex. blauwe reiger 4 ex. kuifeend 42 ex. tafeleend 100 ex. waterhoen 104 ex. meerkoet 325 ex. en kapmeew 945 ex.

Bij de wilde eend zien we dat de stijgende lijn zich ook dit jaar weer -zij het in geringe mate- voortzette. Dat er door de afgelopen periode met winters weer al wat eenden zijn weggetrokken zou kunnen blijken uit de kleine aantallen van wintertaling en slobeend. Ook de Kieviten en witte kwikstaarten bleken nagenoeg te zijn verdwenen. Door dezelfde omstandigheden was het aantal rietganzen (135) daarentegen voor november al hoog te noemen.

Van de leuke soorten kunnen we aalscholver(1) roerdomp(2) krakeend(15) smient(7) pijlstaart(1) brilduiker(15) bergeend(4) grauwe gans(14) kolgans(1) kraanvogel(16) en ijsvogel(1 ex.) noemen. Als late doortrekkers kunnen worden genoemd de visarend op de Kampinase Heide en een oeverloper te Budel-Dorplein.

Van de nóg schaarsere soorten kunnen nog genoemd worden: één wilde zwaan, rustend op De Hoort te Budel-Dorplein, 4 kleine zwanen op het Goor, De Utrecht, 14 kleine rietganzen op de Strabrechtse Heide en 1 wijfje zwarte zeeëend op de Landsard te Veldhoven. Tot slot werd er op het Beuven, Strabrechtse Heide op 11 november nog een wijfje toppereend waargenomen. Aangezien het Beuven reeds op 8 november geteld werd, wordt deze waarneming buiten de telling gehouden.

Van de niet tot de watervogels behorende vogels werden als leuke soorten nog opgegeven 6 korhoenders (De Utrecht), 2 kleine bonte spechten (Reuselse Moeren en Grootte Peel) 1 klapekster, evenals een onzekere determinatie van fitis of tjiftjaf- gezien de datum is tjiftjaf hier het meest waarschijnlijke- (Strabrechtse Heide), en 200 sijsjes, verdeeld over 5 trajecten maar waarvan 120 op de Reuselse Moeren. Wat de stootvogels tenslotte betreft kunnen we de hieronder volgende vergelijking met voorgaande jaren maken.

	nov. '77	nov. '78	nov. '79	nov. '80
buizerd	4	15	29	19
sperwer	6	9	13	8-9
havik	1	4	1	1
bruine kiekendief	1	-	-	-
blauwe kiekendief	3	9	6	9
smelleken	1	2	2	1
torenvalk	-	6	3	8
	16	45	54	46-47
fuut	35	44	55	22
dodaars	11	69	48	16
blauwe reiger	86	60	89	79
wilde eend	3.022	4.033	7.735	7.882
wintertaling	280	710	1.425	676
slobeend	18	45	87	19
kuifeend	204	196	332	183
tafeleend	517	552	413	363
brilduiker	9	4	16	15
kolgans	7	49	11	135
waterhoen	329	658	368	201
meerkoet	1.041	1.378	1.809	805

zie vervolg op laatste blad.

PLASSENTELLING MIDDEN- EN ZUIDOOST BRABANT 8 november 1980.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	TOTAAL
rietgors	8					1		25	3			2			5	20	64
bonte kraai	7							39			1		8		2	8	65
-aalscholver-							1										1
buizerd	3		1					6	3		1				4	1	19
sperwer			1					2-3	1						2	2	8-9
havik																	1
blauwe kiek.								4					1		1	3	9
smelleken								1									1
torenvalk	2							3	2						1		8

nov. '77   nov. '78   nov. '79   nov. '80

kievit	1.036	1.064	810	92
zilvermeeuw	145	341	861	748
stormmeeuw	46	30	147	81
kapmeeuw	1.858	4.836	2.654	2.825
graspieper	66	167	139	101
witte kwikstaart	18	21	15	6
rietgors	10	64	66	64

De nog resterende tellingen van het seizoen '80/'81 zijn gepland op 10 januari, 7 februari en 7 maart.

Tot slot wens ik alvast iedereen prettige kerstdagen en een vogelrijk 1981 toe.

Ad van Poppel.